

RETTEVEJLEDNING TIL
Eksamen på Økonomistudiet sommer 2019

Erhvervsret

27. juni 2019

(3-timers prøve med hjælpemidler)

Spørgsmål 1: Kan Benedicte have ret i, at hun ikke er forpligtet af aftalen?

Anette har på begge vegne accepteret tilbuddet. Spørgsmålet er om og på hvilket grundlag hun i givet fald kan forpligte Benedicte. Opgaven nævner ikke nogen dokumenter eller en mundtlig aftale der skulle give fuldmagt, så forpligtelsen skal baseres på noget andet. (skulle det blive lagt til grund som en forudsætning, at der er givet fuldmagt fx mundtligt, er det ok, hvis opgaven så i øvrigt besvares korrekt ud fra forudsætningen). Det kunne overvejes om deres professionelle makkerskab kan betragtes som et I/S, hvor udgangspunktet vil være, at en interessent kan forpligte hele selskabet. Lægges dette til grund vil svaret være, at Benedicte er forpligtet. Betragtes de to som individuelle personer, vil Benedicte ikke være forpligtet, idet der ikke er etableret et fuldmagtsforhold som giver Anette mulighed for at forpligte hende.

Spørgsmål 2: Hvordan er Dansk Fjerimport stillet i forhold til påstanden om den for sene levering?

Der er tilbudt levering inden påske. Det fremgår endvidere, at der sker forsendelse med posten, og at boldene indleveres på postkontoret onsdag før påske. Der er således tale om et klassisk forsendelseskøb, hvor levering i mangel af anden aftale jf. købeloven § 10 sker ved overgivelse til fragtføreren. Da der efter opgaveteksten ikke er aftalt andre leveringsklausuler, må levering altså anses for sket om onsdagen før påske, hvilket er i overensstemmelse med aftalen. Der kan således ikke gøres forsinkelsesvirkninger gældende. De to er professionelle spillere, hvorfor forholdet må betragtes som handelskøb jf. købeloven § 4, da boldene skal bruges i A og B's erhverv selv om der er tale om træning. Det vil derfor være en fejl, at bruge leveringsbestemmelsen i forbrugerkerbsreglerne.

Spørgsmål 3: Uanset svaret på de foregående spørgsmål, hvilken pris vil der skulle betales for partiet af bolde og med hvilken begrundelse?

Udgangspunktet for svaret er de 3000 kr., som 50 rør ifølge aftalen skal koste. Forholdene bringer to faktorer i spil, der skal indgå i vurderingen af den endelige pris. Dels er der leveret en bold for lidt – dels er der spørgsmålet om moms. Det første forhold udgør en kvantitetsmangel, der dog ikke kan betragtes som værende så væsentlig, at købet kan hæves – men vil give adgang til at kræve forholdsmæssigt afslag jf. kbl. § 43 jf. § 50, da der er tale om genuskøb jf. § 3, da der ikke er aftalt levering af bestemte udvalgte bolde. Det kan udregnes at 1 bold koster 5 kr., så ud fra den leverede mængde må de 3000 kr. korrigeres til 2995 kr. Det må forudsættes, at der er reklameret behørigt jf.

§ 52. Herefter må det vurderes om beløbet skal tillægges moms eller om prisen allerede indeholder moms. Svaret beror på den konkrete argumentation, men mest nærliggende vil det være at lægge til grund, at der i denne branche som normalt i erhvervsforhold aftales priser eksklusiv moms (da køber kan fratække momsen), og at der derfor kan tillægges de 2995 kr. 25 % moms så regningen totalt lyder på 3743,75

Spørgsmål 4: Carina måtte betale 20.000 kr. for at få lavet et implantat til at erstatte den udslåede fortand. Hun krævede dette beløb erstattet af Anette sammen med erstatning for svie og smerte. Har Carina krav på den ønskede erstatning?

Forholdet må bedømmes efter reglerne om erstatning uden for kontrakt. Der er sket personskade og tillige lidt et konkret tab i form af udgiften til genopretning af skaden i form af et implantat.

Ansvarsgrundlaget må vurderes – der ses ikke noget grundlag for objektivt ansvar, hvorefter culpereglen må tages i anvendelse. Bonus pater ville ikke spille sådan, at han rammer sin makker i hovedet, så Anette har handlet culpøst. Der er årsagsforbindelse med handling og skade idet det er ketcherslaget der umiddelbart slår tanden ud. Skaden er også adækvat, da det er påregneligt, at slag med ketcher kan ramme andre personer og derved tilføje dem skader herunder tandskader. Det må herefter vurderes om der er ansvarsfrihedsgrunde, der kan gøres gældende. Det vil være nærliggende at bringe accept af risiko betragtninger ind i billedet, idet sportsudøvere normalt anses for at have accepteret risikoen for de skader, der kan opstå inden for ”spillets regler” – da badminton indebærer at man i double løber rundt mellem hinanden og slå med ketchere, må det være accepteret, at man kan blive ramt af ketcheren og at der kan ske personskader. Derfor bortfalder Anettes ansvar og Carina kan ikke kræve erstatning af hende, hverken for udgiften til implantatet eller svie og smerte – som der i parentes bemærket nok ikke i den konkrete situation vil kunne kræves uanset om der ikke var en ansvarsfrihedsgrund, da der ifølge erstatningsansvarsloven § 3 kræves at man er syg, for at der skal betales for svie og smerte – og umiddelbart er en udslået tand ikke det samme som at være syg/uarbejdsdygtig.

Spørgsmål 5: Anettes ene finger kunne efter at bruddet var helet ikke rette sig helt ud. Anette krævede erstatning af Dorte både for dette og den ødelagte ring og den bortkomne diamant. Har Anette krav på den ønskede erstatning?

Igen er der tale om erstatning uden for kontrakt, og ansvar efter culpereglen. Denne gang er der tale om både personskade og tingsskade. Personskaden må bedømmes efter reglerne i erstatningsansvarslovens § 4 om varigt mén – der er ikke noget der tyder på, at der skulle være tale om nedsat erhvervsevne. Det er en lægelig vurdering om en finger, der ikke kan rettes helt ud, udgør et mén, herunder hvor stort ménet er. Meget kunne tale for, at graden af mén i denne situation vil være under 5 og dermed ikke udløse erstatning – men om dette lægges til grund, eller det lægges til grund, at der er grundlag for erstatning er ikke afgørende, men beror på argumentationen.

Der er handlet culpøst – Dorte slår forsætligt Anette, der er årsagssammenhæng mellem slaget og skaden på såvel finger som ring/diamant, da det direkte er slaget, der fører til skaden. Det er også adækvat, idet hårde slag med en ketcher mod en andens hånd må påregnes at kunne tilføje denne skader, ligesom ting, der måtte være, der hvor der slås, kan påregnes at blive beskadiget. I dette tilfælde er der til gengæld ingen ansvarsfrihedsgrunde, da slaget sker ”uden for spillet” og der heller ikke foreligger nødværge eller nødret. – Der er ikke egen skyld, eller andre medvirkende, hvorfor det fulde ansvar påhviler Dorte, der må erstatte den ødelagte ringe og den forsvundne diamant – og i givet fald ménet.

Spørgsmål 6: Vil Anette og Benedicte være berettigede til at undlade at udbetale løn til træneren for de to dage, hvor han var syg?

Der er ikke oplyst nærmere om trænerens ansættelsesvilkår. Umiddelbart synes en badmintontræner ikke at være funktionær, når definitionen i lovens § 1 studeres. Hans ret til løn under sygdom må derfor bero på ansættelsesaftalens vilkår – og svaret kan derfor være både ja og nej alt efter, hvad der lægges til grund. Antages det, at der er en overenskomst der dækker området og som aftalen henholder sig til, vil det være overenskomstens bestemmelser, der giver svaret.

Spørgsmål 7: Hvilket beløb skal Anette og Benedicte betale til NB Invest – om noget – og med hvilke begrundelser?

Der er udstedt et ordregældsbrev, som jf. gældsbrevslovens § 11 stk. 2 nr. 2 er et omsætningsgældsbrev. Gældsbrevet er udstedt på baggrund af trænerens trussel om at forlade jobbet. Spørgsmålet er om dette forhold udgør en gyldighedsindsigelse i forhold til gældsbrevet. Aftalelovens § 29 – om de svage indsigelser – foreskriver, at en aftale, der retsstridigt er fremkaldt ved trussel – kan være ugyldig. Dermed bliver spørgsmålet om ”truslen” er retsstridig. Dette er næppe tilfælde, da arbejdsgivers manglende betaling af løn udgør en misligholdelse af ansættelsesforholdet fra arbejdsgivers side og dermed berettiger den ansatte til at ophæve ansættelsesforholdet og dermed er truslen ikke retsstridig. Hvis den alene var baseret på den manglende betaling under sygdom og man havde lagt til grund, at der ikke var krav på betaling af løn under sygdom, så kunne truslen være retsstridig – men da den manglende rettidighed med udbetaling af lønnen er ”hovedindsigelsen”, så vil forholdet ikke være retsstridigt. Dermed har Anette og Benedicte ikke noget grundlag for at undlade betaling til erhververen af gældsbrevet, ligesom de heller ikke havde i forhold til den oprindelige kreditor. Den kurs, som køberen har givet for gældsbrevet, har ingen betydning for udstederens forpligtelser. Skulle det blive lagt til grund, at der er en svag indsigelse at gøre gældende, skal forholdet løses efter gbl. § 15 og må da føre til at indsigelsen formentlig fortrænges af den nye kreditor.

Spørgsmål 8: Da sommerhuset senere blev sat på tvangsauktion skal du i forbindelse med auktionen komme med en begrundet redegørelse for prioritetsstillingen mellem kreditforeningen og Anette. Prioritetsstillingen skal bedømmes jf. tinglysningslovens § 1. Anette er en retsforfølgende kreditor, der sender sit udlæg til tinglysning ved vidende at Dorte ved aftale har pantsat ejendommen til anden side. Tinglysningsloven bestemmelse siger, at rettigheder skal tinglyses for at få gyldighed mod aftaler og mod retsforfølgning. Stk. 2 siger at utinglyste rettigheder fortrænges af tinglyste rettigheder – for aftalers vedkommende hvis aftaleerhverver er i god tro om den rettighed, der fortrænges. Da Anette som nævnt er kreditor – og ikke aftaleerhverver – er der ikke noget krav om god tro i forbindelse med tinglysning af hendes udlæg. Da udlægget er tinglyst mens aftalen om pant fortsat er utinglyst fortrænges pantet dermed af udlægget – og Anette vil derfor have den bedste prioritet af de to ved tvangsauktionen.

Spørgsmål 9: Vil Dorte være berettiget til at tage campingvogn, høns og kogeplade med sig?

Om Dorte kan tage de pågældende ting med sig afhænger af om de vil være omfattet af pantavernes panteret. Tinglysningslovens § 38 definerer, at husholdningsmaskiner eller lignende, der er indlagt i bygningen på ejerens bekostning vil være omfattet af den tinglyste panteret. Da induktionskogepladen må antages at være bekostet af Dorte, vil den være omfattet af ejendommens pant, og Dorte må ikke tage denne med sig. Campingvogn og høns er ikke noget der ligner husholdningsmaskiner, så disse kan derfor medtages. Ejendommen er et sommerhus – og altså ikke en erhvervs/landbrugsejendom, hvor høns muligvis kunne være omfattet af ejendommens pant jf. § 37. Det kan overvejes om campingvognen i og med, at den bruges om gæstehus kan betragtes som en bygning og dermed direkte være omfattet af pantet. Det vides ikke nærmere hvordan campingvognen er anbragt på grunden, men så længe den har bevaret sin karakter af campingvogn,

vil den ikke være en bygning, selv om den står permanent på grunden. I givet fald skulle fx hjulene været taget af, der skulle være etableret en form for fundament og vognen skulle være tilsluttet vand og kloakinstallationer.

Spørgsmål 10: Vil Forbrugerombudsmandens professionelle vurdering af mailen føre til, at der er noget at påtale vedrørende de udsendte mails og/eller deres indhold?

Ja det vil forbrugerombudsmandens vurdering, som tager udgangspunkt i Markedsføringslovens § 10. Anette og Benedicte er professionelle spillere og dermed erhvervsdrivende i deres rolle som spillere. Ifølge § 10 må en erhvervsdrivende ikke rette henvendelse til nogen ved brug af elektronisk post og lignende uden forudgående samtykke. Det må lægges til grund at hverken private venner eller facebook venner – i hvert fald uden videre – har givet samtykke til markedsføring af billetsalg og dermed handles der i strid med markedsføringsloven, hvilket forbrugerombudsmanden kan påtale og i videre konsekvens tage retslige skridt.